

Вік виходу на пенсію в різних країнах Європи

Країна	Пенсійний вік
Данія	67 років
Казахстан	58(63) роки
Польща	60(65) років
Болгарія	60(63) років
Україна	55(60) років

Висновки. Досліджено та проаналізовано сучасний стан соціальної політики нашої держави, вказано напрямки діяльності з забезпечення соціального захисту населення. В свою чергу, соціальний захист — це розгалужена мережа гарантованих державою заходів щодо матеріального забезпечення громадян у разі втрати годувальника, працездатності, хвороби, безробіття, старості та в інших випадках, передбаченим законодавством. Формами соціального захисту є загальнообов'язкове соціальне страхування, державне забезпечення, соціальна допомога та соціальна підтримка. Основними напрямками соціального захисту є забезпечення прожиткового мінімуму, надання допомоги тим, хто неспроможний сам подбати про себе; створення умов, що дають змогу громадянам заробити кошти для існування законним способом; забезпечення кожному громадянину мінімуму соціальних благ і послуг; створення сприятливих мов праці для найманих робітників. Доцільно в Україні використовувати досвід соціального захисту, що існує в соціальних державах ЄС, а також дотримуватись вже існуючої трирівневої системи пенсійного забезпечення.

Література

1. Самодай А. “Пенсійне забезпечення, проблеми та варіанти рішень”, Журнал “Страхова справа” – № 3(39). – 2010. – С. 48-50.
2. Патлатий П. “Про соціальне забезпечення українських емігрантів” / ”Податкове планування” - № 8-9. – 2009. – С. 52-53.
3. Колбун В. “Соціальне забезпечення: реалії та перспективи” / ”Бухгалтерія в сільському господарстві” – № 12. – 2010. – С. 27-31.
4. Максимчук В. “Соціальне забезпечення: майбутнє для молоді, реалії – для пенсіонерів” / ”Довідник кадровика” – № 4. – 2009. – С. 57-62
5. Пашук О. В. Маркетинг послуг: стратегічний підхід: Навчальний посібник. – К. : ВД “Професіонал”. – 2008. – 560 с.

Надійшла 16.04.2011

УДК 330.3 (477.53)

І. В. МІНЯЙЛЕНКО, Т. М. СУЦА

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ПОЛТАВСЬКОГО РЕГІОНУ

В статті проводиться дослідження сучасного стану економіки Полтавського регіону, визначені стратегічні напрямки його розвитку.

There is an investigation of the modern state of Poltava region economics in the paper, determined strategic directions of its development.

Ключові слова: економіка регіону, стратегічне планування, програма розвитку, економічні реформи, соціально-економічний розвиток.

Вступ. На сучасному етапі розвитку регіональних утворень необхідно підвищувати відповідальність за перспективи власного розвитку, зважувати й оцінювати свої можливості й ресурси. Очевидно, що складності, з якими зіштовхуються регіони України, не можуть бути подолані тільки за рахунок допомоги ззовні. На відміну від зовнішніх ресурсів (державних, зовнішньоекономічних і т.п.) регіональні ресурси в певний проміжок часу доступні для огляду й завжди обмежені. Організаційно-управлінська й економічна діяльність, заснована на цих ресурсах, базується і планується максимально оптимально, щоб уникнути кроків, не узгоджених між собою, які дублюють один одного, що вимагає виділення додаткових ресурсів на зміну сформованої ситуації. На вирішення цього завдання, у широкому значенні слова, і спрямована робота з програмування стратегії розвитку регіону. Наявність програми розвитку підвищує конкурентоспроможність регіонального утворення, коли навіть наявність стратегічного плану само по собі вже є чинником залучення зовнішніх і внутрішніх інвесторів. Для продуктивного розвитку умов і забезпечення балансу інтересів різних представників регіону треба знайти відповідні схеми

їхнього залучення до планування. Схеми можуть бути різними, визначаються багатьма факторами, включаючи природно-ресурсний потенціал, економічну ситуацію, мету економічного розвитку, соціальні аспекти, ступінь зацікавленості приватного й державного секторів в економічному розвитку, фінансово-організаційні й кадрові ресурси регіону.

Аналіз останніх досліджень. Проблемам стратегічних напрямків економіки регіонів, впливу структурних чинників на якісні процеси їх економічного розвитку присвячені роботи відомих вітчизняних дослідників, зокрема Я. Б. Базилока, О. С. Власюка, В. М. Гейця, Я. А. Жаліла, Ф. Заставний, С. Злупко, Б. Кваснюк, С. Кірсев, І. В. Крючкової, В. Р. Сіденка, та ін.

Ці проблеми активно вивчаються і за кордоном. Так, для України становлять інтерес праці іноземних регіоналістів, які активно співпрацюють з українськими вченими в площині взаємного використання досвіду дослідження регіонів і формування регіональної політики країни. Це Є. Алаєв (Росія), О. Гранберг (Росія), П. Кузмішин (Словаччина), О. Літовка (Росія), З. Макела (Польща), Р. Патора (Польща), І. Полулях (Німеччина), В. Фатєєв (Білорусь), Р. Федан (Польща), Р. Шніпер (Росія) та ін.

Зокрема, В. А. Предборський виділив, що вирішення проблеми глибокої економічної диференціації розвитку країни в регіональному розрізі та формування конкурентоспроможної структури економіки можливо шляхом проведення ефективної політики детінізації бізнес-сектора [1].

Стратегічне управління соціально-економічним розвитком регіону та формування ефективної структури регіональної економіки суто ринковими методами, із мінімальним втручанням держави розглядає О. В. Черевко [2].

Формування нової структури регіональної економіки на інноваційній основі досліджують Л. І. Федулова та Н. Ю. Буга [3].

Проте, незважаючи на значну кількість публікацій у зазначеній сфері, у вітчизняній теорії та практиці формування структурних процесів регіональної економіки немає комплексного стратегічного підходу з урахуванням реалій та перспектив розвитку регіону.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Наукові засади прогнозування як інструмента забезпечення стійкого розвитку регіону досліджені недостатньо. Залишаються відкритими питання вивчення шляхів забезпечення динамічного зростання і досягнення зрівноваженого, збалансованого розвитку регіонів та зменшення регіональних асиметрій у забезпеченні їх стійкості, обґрунтування критеріїв оцінки стійкості функціонування та вибору стратегічних напрямків стійкого розвитку регіонів України.

Сучасна економіка регіону раціонально сполучає територіальний і галузевий аспекти. Необхідно зауважити, що багато властивостей територіальної структури економіки регіону обумовлені географічними факторами або історично сформованим поділом праці. Галузева структура регіонів України сформувалася ще за часів Радянського Союзу, що визначило структуру сучасних транспортних комунікацій, розвиток східних міських конгломератів, надмірну концентрацію багатьох виробництв, вузьку спеціалізацію ряду регіонів. Все це породжує безліч регіональних проблем, що вимагають теоретичного обґрунтування та глибокого вивчення.

Для вирішення багатьох завдань планування, аналізу й прогнозування істотне значення має виявлення, опис господарських зв'язків з широкого кола діяльності й продуктів як на загальнонаціональному рівні, так і на рівні регіонів. Ця обставина приводить до необхідності побудови й використання багатопродуктових і багатогалузевих економіко-математичних моделей для різних рівнів регіональної ієрархії [4].

Складність, недостатня вивченість та невирішеність на теоретичному, методологічному та прикладному рівнях питань прогнозування зрівноваженого, збалансованого соціо-еколого-економічного функціонування регіону, визначення критеріїв вибору стратегії забезпечення стійкості функціонування регіональної системи та переходу регіонів України до стійкого розвитку зумовили вибір теми дослідження, підтверджують його актуальність, визначають його мету та завдання.

Постановка задачі. Метою статті є аналіз основних тенденцій структурного розвитку регіональної економіки та оцінки визначених стратегічних напрямків економічного розвитку Полтавського регіону, їх коригування.

Виклад основного матеріалу. Реалізація будь-якої мети починається із з'ясування сутності досліджуваного об'єкта, механізму його функціонування, чинників, суперечностей, тенденцій розвитку тощо. До того ж, дослідження сутності певного об'єкта передбачає конкретну наукову базу, методологічне підґрунтя, на яке спирається наукова побудова теорії.

Стратегічне планування розвитку регіону – це систематичний процес, за допомогою якого громада може уявити, визначити собі картину свого майбутнього і розробити необхідні етапи в залежності від місцевих ресурсів, щоб це майбутнє стало досяжним.

Перебудова структури економіки – найважливіше стратегічне завдання соціально-економічного розвитку регіонів України. Як би не розвивались ринкові відносини, досягти істотного економічного зростання та покращення матеріального добробуту населення неможливо без структурної перебудови.

Основними концептуальними орієнтирами у визначенні стратегічних пріоритетів сталого розвитку є формування ефективної регіональної політики, яка забезпечить:

- нормалізацію відтворювальних процесів у регіоні і поступове досягнення економічного зростання за рахунок оптимального використання регіональних переваг і залучення інвестиційних ресурсів;
- підвищення рівня та якості життя населення на основі стабільних темпів зростання промислового та сільськогосподарського виробництва, ефективного використання природоресурсного потенціалу, впровадження енергозберігаючих технологій;
- удосконалення структури господарства області на основі реструктуризації та модернізації виробничої сфери;
- досягнення збалансованості соціально-економічного розвитку території;
- підвищення екологічної безпеки і соціальної спрямованості господарства.

Пріоритети створення конкурентоспроможної моделі економіки передбачають динамічний розвиток базових галузей виробництва (промисловості, сільського господарства та будівництва), розвиток житлово-комунального господарства та модернізацію транспортної інфраструктури, активізацію інноваційно-інвестиційної діяльності та формування ефективного фінансового сектору, реалізацію заходів з енергозбереження, створення сприятливих умов для розвитку підприємництва та інфраструктури його підтримки, розвиток міжнародної інтеграції та економічної співпраці.

Обласна Програма економічних реформ на 2010-2014 роки (Програма) визначає основні механізми реалізації завдань регіонального розвитку та розрахована на 5 років, які розділено на три етапи впровадження реформ: до кінця 2010 року, 2011-2012 рр. та 2013-2014 рр.

I етап передбачає досягнення макроекономічної стабілізації на основі закріплення позитивних тенденцій відновлення виробництва: приріст валової доданої вартості (ВДВ) до кінця 2010 року становитиме 3,5%, а обсягів промислового виробництва – 10,5%. Виробництво валової продукції сільського господарства очікується на рівні 93,4 % до обсягів 2009 року [5].

Отже, на сьогодні можна проаналізувати і зіставити планові показники (зазначені в Програмі) з реальними, що були отримані у 2010 році.

За підсумками минулого року у промисловості області спостерігається позитивна тенденція розвитку. Зростання випуску продукції відбулося в основних галузях промислової діяльності, окрім добувної. Темпи приросту промислового виробництва склали 12,6%. Суттєво збільшено обсяги виробництва найважливіших видів продукції в переробній промисловості (індекс промислової продукції становить 127,3%).

2010 рік для аграріїв області був особливо складний з точки зору погодних умов, в зв'язку з цим виробництво валової продукції сільського господарства за 2010 рік порівняно з 2009 роком скоротилося на 8,2 %, у тому числі у сільськогосподарських підприємствах – на 11,3 %, у господарствах населення – на 4,6 %.

Але, незважаючи на зниження темпів виробництва валової продукції, за обсягами виробництва валової продукції та в розрахунку на одну особу в 2010 році Полтавська область зайняла 5 місце по Україні [6].

Динаміку зміни обсягів сільськогосподарського виробництва у 2010 році зображено на рис. 1.

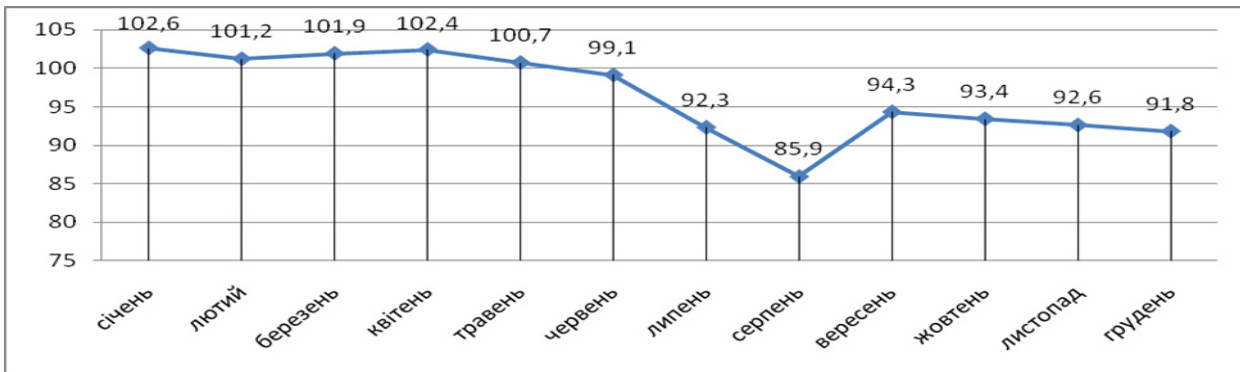

Рис. 1. Зміни обсягів сільськогосподарського виробництва 2010 року (наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Протягом II етапу (2011-2012 рр.) розпочинається впровадження системних економічних реформ в базових секторах економіки, буде продовжено реалізацію заходів по реформуванню житлово-комунальної сфери та модернізації транспортної інфраструктури; потрібно забезпечити умови для розвитку підприємницької діяльності на основі дієвої фінансової підтримки та формування ефективної інфраструктури; реалізувати заходи з енергозбереження.

На протязі даного етапу щорічний приріст ВДВ становитиме не менше 4,0%, а темпи приросту промислової продукції – не менше 7,0% (щорічно).

В соціальній сфері будуть реалізовані першочергові заходи, направлені на вдосконалення системи

освіти та охорони здоров'я, соціальної підтримки та зайнятості населення, реформування пенсійної системи [5].

На сьогоднішній день, можна зробити висновок, що потрібно відкоригувати реалізацію II етапу відповідно фактичним даним I етапу.

Щодо житлово-комунальної сфери, то за 2010–2011 роки на Полтавщині створено 39 об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ). Всього ж в області 331 об'єднань, які обслуговують 416 будинків. Але згідно з обласною програмою реформування житлово-комунального господарства, до кінця 2011 року в нашому регіоні повинно бути 950 ОСББ. Начальник головного управління житлово-комунального господарства обласної державної адміністрації Олександр Тонков наголосив: "Створення ОСББ не ліквідує житло-експлуатаційні ділянки. Однак послуги ЖЕДів повинні стати якіснішими. Саме заради цього і повинно бути створено конкурентне середовище. А для ефективної діяльності ОСББ та утримання житлового фонду населення повинно залучати свої кошти." Для успішної реалізації програми створення ОСББ на Полтавщині планують готувати для них фахівців. Для цього з обласного бюджету виділять 350 тисяч гривень, а 19 тисяч гривень – з інших джерел.

Роботу транспортної системи забезпечує транспортна інфраструктура, що включає в себе шляхи сполучення, рухомий склад, вантажно-розвантажувальне господарство транспортних та інших підприємств і організацій, які здійснюють навантаження, розвантаження і перевалку вантажів (що перевозяться всіма видами транспорту), а також засоби управління і зв'язку, різноманітне технічне обладнання. Отож, головними завданнями Програми є підвищення якості послуг транспортної інфраструктури загального користування, виконання робіт з реконструкції, будівництва і ремонту залізничного напрямку Полтава-Кременчук-Бурти, а також поліпшення ефективності державного фінансування, безпосередньо забезпеченням координації використання коштів бюджетів усіх рівнів та співфінансування інвестиційних проектів за рахунок залучених джерел та світових фінансових інституцій. Це досить трудомістка і ресурсозатратна галузь, тож результат виконання Програми можемо оцінити лише у 2014 році.

Що стосується сьогоднішнього, то за січень – лютий 2011 року підприємствами транспорту перевезено (відправлено) 3,9 млн.т вантажів, що на 13,9% більше, ніж за січень – лютий 2010р. Вантажооборот зріс на 25,2% і становив 1222,3 млн.ткм. Залізничним транспортом за січень – лютий 2011р. відправлено 2,4 млн. пасажирів, що на 0,8% менше, ніж за січень – лютий 2010р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зменшилися на 18,9%. Міським електротранспортом за січень–лютий 2011р. перевезено 5,5 млн. пасажирів, що на 6,5% більше порівняно із січнем – лютом 2010 р.

Подорожчання транспорту в цілому на 8,9% відбулось насамперед за рахунок підвищення вартості перевезень автотранспортом пасажирським транспортом (на 11,0%) і цін на паливо та мастила (на 10,9%). Крім того, на 1,8% зросла вартість перевезень залізничним пасажирським транспортом, на 0,3% подорожчали транспортні засоби.

Обсяги промислового виробництва вдалося зберегти на рівні 2010, на 46% зросли вони у металургійній промисловості, на 32% у деревообробній, на 14% у машинобудуванні. На загальнодержавному тлі з показником +0,1 вирашно виглядає і будівельна галузь.

Динаміка податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів збільшилась на 40%. На 21% зросли надходження до Пенсійного фонду.

А от рівень інфляції в області зростає, у першу чергу, за рахунок підвищення тарифів на транспорт. З початку року інфляція в області становила 3%, а це на 0.3 нижче, ніж по Україні.

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні – лютому 2011 р. становив 102,2% , що на 1,2% менше відповідного періоду попереднього року.

Ціни на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зросли на 4,4%, що зумовлене збільшенням плати за водопостачання на 14,3%, гарячу воду, опалення – на 9,5%, каналізацію – на 9,0%, електроенергію – на 6,8%. На 0,6% зросла вартість утримання та ремонту житла.

Підвищення цін у сфері охорони здоров'я на 0,7% зумовлене подорожчанням на 0,8% і 0,7% відповідно амбулаторних послуг і фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання [6].

III етап – довгостроковий, до кінця 2014 року: буде продовжено системні економічні реформи для забезпечення сталого зростання, завершено трансформацію державної власності та сформовано ефективний приватний сектор економіки, реалізовано заходи по укріпленню місцевих територіальних громад та забезпечено якісно новий рівень життя громадян, сформовано ефективні механізми управління регіональним розвитком.

На даному етапі відбудуться якісні зрушення в економічному розвитку регіону в напрямку підвищення його конкурентоздатності, при цьому значну роль відіграватиме реалізація інноваційно-інвестиційної моделі розвитку. Буде оптимізовано та збалансовано інвестиційні потоки з усіх джерел для проведення структурних змін у господарстві регіону, забезпечено його інноваційний розвиток, що дозволить досягти стійкого економічного зростання.

Дієвим механізмом досягнення мети Програми є реалізація інноваційно-інвестиційної моделі розвитку регіону, що забезпечить підвищення результативності функціонування виробничого потенціалу та передбачає необхідність впровадження якісних конструктивних змін в регіональній політиці.

Зокрема, у сфері інвестиційної та інноваційної діяльності буде впроваджено низку заходів, спрямованих на підвищення інвестиційного іміджу регіону – розробка презентаційних матеріалів області, міст та районів, пріоритетних галузей економіки, важливих інвестиційних та інноваційних проектів.

Нарощення обсягів залучення інвестицій, в тому числі в інноваційну сферу, сприятиме формуванню відповідної інфраструктури, зокрема дорадчого органу при облдержадміністрації, однією із функцій якого є забезпечення супроводу найбільш важливих інвестиційних проектів за принципом організаційної єдності у форматі «єдиного вікна», агентства із залучення інвестицій, а також інфраструктури трансферу технологій.

В умовах поживлення світової економіки та економіки України протягом року в області спостерігається поступове відновлення позитивної динаміки економічного розвитку [5].

Хоча є наступні проблеми щодо реалізації Програми. А саме, відірваність економічних реформ від системи державного управління, зміни в податковому законодавстві держави, невідгідні умови для вкладання інвестицій, що безпосередньо вплинули на виконання закладених в Програмі показників.

За структурою господарства Полтавська область належить до індустріально-аграрних. А отже, саме агропромисловий комплекс являється пріоритетним напрямом розвитку області, і більшу частину коштів, ресурсів та уваги слід спрямовувати саме в розвиток цього сектору.

Невиконання Програми на певних етапах реалізації, потребують втручання висококваліфікованих спеціалістів і коригування запланованих основних показників економічного і соціального розвитку області.

Висновки. Для вирішення складних проблем, які стоять перед регіоном потрібно реалізувати сформовані завдання в рамках соціально-економічної програми, ефективність їх роботи значною мірою залежить від організаційної структури регіонального управління. Сучасна економіка регіональних утворень повинна оптимально поєднувати територіальні і галузеві аспекти розвитку, тому що оцінка багатьох параметрів соціально-економічного регіону залежить від географічного положення, природно-ресурсного потенціалу, територіальної структури економіки, законодавчо-правової бази системи управління, стійкості зовнішньоекономічних зв'язків, наявності інформаційного забезпечення функціонування бізнес-середовища. Врахування завдань забезпечить показники прибутковості, зайнятості й задоволення потреб населення регіону.

Література

1. Предборський В. А. Трансформаційні протиріччя у регіональному вимірі як тіньюутворюючі фактори розвитку / В. А. Предборський // Формування ринкових відносин в Україні. – 2006. – № 10 (65). – С. 136–139.
2. Черевко О. В. Управління соціально-економічним розвитком регіону на стратегічних засадах / О. В. Черевко // Економіка та держава. – 2006. – № 9. – С. 57–59.
3. Федулова Л. І. Проблемність регіонів: особливості регіональної політики в умовах нової економіки / Л. І. Федулова, Н. Ю. Буга // Регіональна економіка. – 2008. – № 3. – С. 31–41.
4. Фісун К. А. Методологія програмування розвитку регіонів України. – Харків, 2007. – 401 с.
5. Обласна Програма економічних реформ на 2010-2014 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.adm-pl.gov.ua/main/4793.htm>.
6. Офіційний сайт Головного управління статистики у Полтавській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.poltavastat.gov.ua/>

Надійшла 20.04.2011

УДК 659.113.2:005.415(477)

А. І. ШВЕЦЬ

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Розглянуто загальні тенденції та проблеми ведення рекламного бізнесу в Україні, зроблено аналіз стану рекламної діяльності та визначено перспективи її розвитку. Виділено ключові проблеми рекламної індустрії, що впливають на розвиток економіки та конкурентоспроможність держави у світі. Запропоновано вирішення проблем ведення вітчизняного рекламного бізнесу, змодельовано ефективне рекламне агентство та зроблено прогноз розвитку рекламної діяльності в Україні.

The general trends and problems of the advertising business in Ukraine, the analysis of advertising and perspectives of its development. The key problems of the advertising industry that affect economic development and competitiveness of the country in the world. Approach to solve the problems of the domestic advertising business, modeled effective advertising agency and the forecast of development of advertising activities in Ukraine.

Ключові слова: рекламна діяльність, рекламна індустрія, рекламно-комунікаційний ринок.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Простежується загальна тенденція глобалізації, у зв'язку з чим розвиток української реклами залежить від світової, а тенденції розвитку вітчизняного й світового рекламних ринків